

Affischa

Suprastanza cumünala dals 25.11.2025

Presidi: Caviezel Peder

Partecipant/s: Kirchen-Werro Armon
Cantieni-Lanfranchi Andri
Caviezel-Domenig Ursina
Mayer-Schlegel Armon

S-chüsà:

Protocol: Poo Christian

Fabrica: Paulmichl-Rodigari Albin

Giast/s: Patrizia Wieser (per la tractanda 2)

tractandas	tema	responsabel
1	0120 Executiva Acconsentimaint protocol	
2	0210 Administraziun cumünala Preventiv Quint economic e quint d'investiziuns 2026	
3	7900 Planisaziun dal territori Revisiun totala da la planisaziun cumünala	
4	0210 Administraziun cumünala Persunal cumünal Sururas manader tecnic	
5	0120 Executiva Orientaziuns	
6	0120 Executiva Varia (suprastanza cumünala)	
220	0120 Executiva Acconsentimaint protocol	

0120 Executiva

220 Acconsentimaint protocol

Il protocol dals 12 november 2025 vegn approvà.

0210 Administraziun cumünala

221 Preventiv

Quint economic e quint d'investiziuns 2026

Il capo salüda a la manadra da finanzas, Patrizia Wieser per quista tractanda.

Preventiv quint economic 2026

In basa a las cifras procuradas es gnü concepi il preventiv pel quint economic sco eir pel quint d'investiziuns pel prossem on.

Davo cha la direcziun ha repassà quel in si'ultima sezzüda sun gnüts fats pitschens adattamaints e correcturas. Insembel culla manadra da finanzas repassa la suprastanza il preventiv dal quint economic 2026. Quel prevezza entradas da frs. 12'154'000.00 incunter sortidas da frs. 11'324'800.00, quai chi maina ad üna suravanz d'entradas da frs. 829'200.00. Da manzunar sun ils seguaints posts dals singuls contos, ils quals sun differentes al preventiv 2025 e per part eir als ons passats.

0210 Administraziun cumünala

Pro'ls salaris figürescha eir ün import per l'indemnisaziun da las sururas dal personal cumünal. Implü pro las aignas prestaziuns las uras chi vegnan investidas per la collavuraziun e coordinaziun da progets cumünals, ils quals figüreschan i'l quint d'investiziuns.

0290 Stabels d'administraziun

Quia es büdschetà ün import per diversas lavurs per trapartir ils büros da l'administraziun cumünala.

1400 Dret general

Dal 2026/2027 vegn manada tras la 5avla revisiun da las stimas ufficialas dals edifizis sün territori da Valsot. Üna part dals cuosts ston gnir surtuts dal cumün, quels figüreschan i'l preventiv.

2110 Scuola

Pro la scolaziun resulta ün s-chavd plü ot sco dal 2025. Il nomer da scolars a Valsot ha tut pro, quai chi'd es fich allegraivel. Culla müdada da la scoula a Strada e be amo üna scoula in cumün nu fluischan però plü subvenziuns per scoulas pitschnas. Cul adattamaint da la ledscha da scoula chantunala s'han dozzats ils salaris da la magistraglia.

3290 Cultura

La suprastanza ha surdat a Paul Eugen Grimm la lavur per scriver la cronica da nos cumün. Ils cuosts per quella lavur (salari e producziun) figüreschan i'l preventiv. Üna part da quel import vegn retrat dal deposit dals anteriurs cumüns da vaschins, il qual es definà per la promoziun da la cultura a Valsot.

4110 Cuosts sandà general

Culla nouva clav da scumpart dal CSEB s'han redots ils cuosts totals per la sparta sandà.

7101 / 7201 Provedimaint d'aua e provedimaint d'aua persa

Quistas duos gestiuns as ston portar svesa. Cullas grondas investiziuns pels duos provedimaints, las qualas sun per part fingià gnüdas fattas e chi stan avant ils prossems ons, es il cumün stat sforzà da retrar fingià dal 2025 munaida da las reservas specialas. La suprastanza es unanim da l'avis, chi ston fluir daplù entradas. In che möd cha quai dess succeder sto gnir valütà e gnir chattadas soluziuns adequadas. Adattamaints dals singuls uordens e reglamaints ston gnir fats ed entrar in figur d'ürant il 2026.

7301 Immundizchas

La nouva convegno culla Regiun EBVM chaschuna a partir dal 2026 cuosts implü pel allontanamaint d'immundizchas. Eir ils cuosts pels transports e l'allontanamaint da roba verda vegnan surtuts daspö l'on

passà dal cumün, quai chi ha gnü per consequenza chi ha stuvü gnir retrat fingià dal 2025 eir per quista gestiun munaida da las reservas specialas. Sco pella gestiun dal provedimaint d'aua e'l provedimaint d'aua persa ston eir per quista gestiun gnir augmantadas las entradas a partir dal 2026.

7302 Deponias material da s-chav

Causa üna pretaisa da l'uffizi per la natüra e l'ambient bsögna da lavurs da mantegnimaint implü sül areal da la deponia a Prà Dadora. I's tratta in quist cas dad ün'intervenziun unica. Quels cuosts figüreschan i'l preventiv dal quint economic.

8110 Agricoltura

Pel 2026 stan avant diversas lavurs da mantegnimaint pro divers stabels (sanaziun dal tet Alp Tea Sot, lavurs chamonna Russena e.o.p).

8400 Turissem

Per la part turissem es statta preschainta a la sezzüda da direcziun eir la coordinatura, Martina Hänzi. Ella ha orientà davart ils cuosts ed ils progets, ils quals sun previs da realisar d'urant il 2026. Tanter oter es quai eir la realisaziun d'üna senda cun attracziuns per famiglias.

Implü es gnü preschantà eir il preventiv da Bun Tschlin. La direcziun ha givüschà da la coordinatura, cha in avegnir vegnan protramiss ils protocols da las sezzüdas da la cumischiun da turissem eir a la direcziun / suprastanza. Ushè vegnan quell'orientadas davart eventuals progets e sun sül curraint, quai chi pertocca la sparta turissem. Eir dess gnir surelavurada la cunvegna culla coordinatura, in möd chi sun definidas cleramaing sias incumbenzas e prestaziuns pels singuls posts. La suprastanza es unanim da l'avis, cha la cunvegna culla coordinatura sto gnir surelavurada. Il suprastant e respunsabel pel dicasteri turissem, Armon Kirchen intuna però, quant important cha'l turissem es per nos cumün e nossa regiun. Da provar da redüer pro otras posiziuns las sortidas es tenor el spargnà al fos lö. I vegn decis da nu far adattamaints vi dal preventiv 2026, ils sclerimaints surmanzunats ston però gnir fats immediatamaing.

9500 Rechav our da drets d'aua e concessiuns

L'augmament da las entradas our dals fits d'aua as basa sülla media dals ultims ons.

Decisiun

La suprastanza approvescha il preventiv dal quint economic 2026 e til suottametta a la radunanza.

Preventiv quint d'investiziuns 2026 e plan da finanzas 2026 – 2031

Il prüm sböz dal quint d'investiziuns e dal plan da finanzas es fingià gnü repassà da la direcziun e da la suprastanza in üna da las ultimas sezzüdas. Davo avoir miss in net quel resultan sortidas da frs. 6'405'000.00 incunter entradas da frs. 1'719'000.00, quai chi lascha resultar ün suravanz da sortidas da frs. 4'686'000.00.

Bundant ün terz da l'import, nempè frs. 2'330'000.00 sun previs per la prüm'etappa dal proget per la realisaziun da spazzi d'abitar per indigens illa chasa da scoula Ramosch. Eir vegnan investits dal 2026 frs. 1'300'000.00 per la realisaziun dal nouv reservuar a Seraplana. Per la sanaziun da la via da god Sclamischo – Ravitschals vegn suottamiss a la radunanza ün credit da frs. 1'100'000.00. Ün import da frs. 540'000.00 per la realisaziun da la nouva halla forestala a Sclamischo figürescha eir i'l preventiv d'investiziuns 2026, il credit cumplessiv es fingià gnü approvà da la radunanza.

Dumondas da credit

proget	credit brüt	investiziun 2026
Chasa da scoula Ramosch, abitaziuns	4'364'000.00	2'330'000.00
S-chodamaint sala polivalenta, Ramosch	110'000.00	110'000.00
Iglüminaziun e tecnica sala polivalenta, Strada	30'000.00	30'000.00
Spostamaint via Panas-ch	200'000.00	200'000.00

Infrastructura fracziun Martina	90'000.00	90'000.00
Reservuar Seraplana	2'730'000.00	1'300'000.00
Sanaziun reservuar Tschlin	218'000.00	218'000.00
Cumprita veicul gruppa infrastructura	77'000.00	77'000.00
Batschigl da ramassamaint Val Gronda	150'000.00	150'000.00
Sanaziun via da god Sclamischot – Ravitschals	1'100'000.00	1'100'000.00

Il plan da finanzas pels ons 2026 – 2031 cumpiglia eir grondas investiziuns dals singuls provedimaints e la segund'etappa dals duos progets gronds (abitaziuns chasa da scoula Ramosch e reservuar Seraplana). Illa survista sun eir cumpraisas posiziuns intschertas e progets, ils quals han stuvü gnir suspais our da differentes motivs. Culs progets previs pels ons 2026 – 2031 esa da far quint cun investiziuns da 15 - 20 milliuns francs. Quist fat sforza al cumün da stuvair tour sù ils prossems ons plüs milliuns chapital ester.

Decisiun

La suprastanza approvescha unanim il preventiv d'investiziuns 2026 e til suottametta a la radunanza.

7900 Planisaziun dal territori

222 Revisiun totala da la planisaziun cumünala

La suprastanza tratta davart ün cas giuridic in connex culla revisiun totala da la planisaziun cumünala.

0210 Administraziun cumünala

223 Persunal cumünal

La suprastanza discutta e decida davart üna pendenza amo averta in connex cun sururas dal persunal cumünal.

0120 Executiva

224 Orientaziuns

Occurrenza «Turissem e bes-chas rapazas»

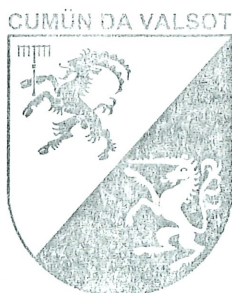
In lündeschdi, ils 1. da december ha lö a Zernez ün'occurrenza in connex culla preschentscha da bes-chas rapazas e'l turissem in nossa regiun. Il böt da quist'occurrenza, a la quala piglian part tuot las gruppas d'interess es, dad incleger las differentas posiziuns e sfidas e da chattar soluziuns per la sporta turistica e da far adattamaints per evitar conflicts. La suprastanta, Ursina Caviezel ed il suprastant, Armon Kirchen piglian part a l'occurrenza.

0120 Executiva

225 Varia (suprastanza cumünala)

Da la tractanda nu vegn fat adöver.

7556 Ramosch, 19.12.2025

Il capo:

A. Langg

Il manader administraziun:

U. Caviezel